

คำวินิจฉัยของ นายอุระ หวังอ้อมกลาง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๓/๒๕๕๒

วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๒

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคชาตินิยม

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคชาตินิยมเป็นพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ตั้งแต่วันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๑ ซึ่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ซึ่งหากพรรคการเมืองใดไม่ดำเนินการให้ครบถ้วนตามมาตรา ๒๕ ดังกล่าว ให้พรรคการเมืองนั้นเป็นอันยุบไปตามมาตรา ๖๕ และให้นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อขอให้มีการสั่งยุบพรรคการเมืองดังกล่าวตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ปราบกฏว่าเมื่อครบกำหนดเวลาตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว พรรคชาตินิยมไม่สามารถดำเนินการให้มีสมาชิกให้ครบถ้วน รวมทั้งไม่สามารถจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองตามที่กฎหมายกำหนดไว้ นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชาตินิยม

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องดังกล่าวไว้ดำเนินการและส่งสำเนาคำร้องให้พรรคชาตินิยมตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งพรรคชาตินิยมโดยนายชชา ธรรมวงษ์ หัวหน้าพรรคได้ยื่นหนังสือชี้แจง ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ต่อศาลรัฐธรรมนูญใจความว่า พรรคชาตินิยมไม่เห็นพ้องด้วยกับการที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง ยื่นคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชาตินิยม ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ เพราะเหตุที่พรรคชาตินิยมไม่สามารถดำเนินการของพรรคให้บรรลุเจตนารมณ์และเป็นไปตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ฯ ก็เนื่องจากคณะกรรมการการเลือกตั้งใช้อำนาจวินิจฉัยและปฏิบัติหน้าที่มิชอบด้วยเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ โดยรวบอำนาจจัดประชุมแต่งตั้งคณะกรรมการกองทุนเพื่อพัฒนาพรรคการเมืองขึ้นอย่างปกปิด ผิดหลักประชาธิปไตย ไม่มีความเป็นกลาง และขัดแย้งกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ผลจากการที่

คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ปฏิบัติและผลอันเกิดต่อมา ทำให้พรรคชาตินิยมไม่ได้รับเงินกองทุนสนับสนุนจากรัฐในปีงบประมาณนี้ อันเป็นเหตุให้พรรคชาตินิยมไม่สามารถดำเนินกิจกรรมของพรรคให้เป็นไปตามเงื่อนไขตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ฯ ได้ จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งกระทำผิดรัฐธรรมนูญ มีคำสั่งให้ยกเลิกประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง กองทุนเพื่อพัฒนาพรรคการเมือง ให้ยกเลิกคณะกรรมการกองทุนเพื่อพัฒนาพรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นแล้ว และให้ปลดคณะกรรมการการเลือกตั้งออกจากตำแหน่ง ฯลฯ

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า เมื่อพรรคชาตินิยมไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ กล่าวคือ การดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป และให้มีสาขาพรรคอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ภายในกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวัน กรณีจึงต้องด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ นายทะเบียนพรรคการเมืองชอบที่จะยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคสองได้ คำขออื่นของพรรคชาตินิยมไม่จำต้องวินิจฉัย

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคชาตินิยม

นายอุระ หวังอ้อมกลาง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ